

Pöytäkirja

15.3.2021

VN/520/2020
VN/520/2020-VNK-25
VNK011:00/2020

Valtioneuvoston hankeikkunan yhdyshenkilöryhmä – pöytäkirja

Aika 4.3.2021 klo 9.00-10.35

Paikka Skype

Läsnä Luostarinen Selja, VNK (puheenjohtaja)
Ahonen Emma, LVM
Haapiainen Raija, TEM
Kankkunen Simo, VNK (klo 9.20 saakka)
Karjalainen Riikka, VNK
Kettunen Eijaliisa, PLM
Kiviharju Roni, YM
Kuittinen Pekka, VNK
Kuntsi Tiina, UM
Kurki Vappu, STM
Ojala Mikko, OM
Onnela Päivi, OKM
Pelkonen Erika, VNK
Ruohomäki Riitta, TEM
Siljamäki Anna, MMM
Hyvärinen Liisa, VNK (sihteeri)

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

2 Hankeikkunan sisällön konekääntämisen pilotoinnin tulokset ja jatko (Simo Kankkunen, VNK)

Hankeikkunapilotti toteutettiin osana konekääntämisen käyttöönottoprojektia. Tavoitteena oli selvittää konekääntämisen tuottamaa laatua hanketietoja käännettäessä, hankevastaavien kokemuksia tekstien tarkastamisesta, ja konekääntämisen käytön mahdollisuuksia hanketietojen kieliversioita tuotettaessa. Lisäksi haluttiin selvittää, kuinka konekääntäminen istuisi kieliversioiden tuotantoprosessiin.

Mukana oli viisi hanketta neljästä ministeriöstä (LVM, MMM, TEM, VM). Näiden asioiden hankevastaavat käänsivät hankkeensa julkaistavaksi tarkoitetut tekstit EU Council Presidency Translator –konekääntimellä, tarkistivat tekstit Wordissa ”Jäljitä muutokset” –toiminnolla, lähettivät tarkastamansa tekstin projektipäällikölle (mukana yleisiä kommentteja ja kääntämiseen mennyt aika), ja hyväksyivät tekemänsä korjaukset. Kääntäjät tarkistivat tekstit, luokittelivat virheet ja tekivät lyhyen lausunnon virheistä ja suoraan konekääntimestä tulleen tekstin julkaisukelpoisuudesta.

Hankevastaavilta saatiin palautetta, jossa todettiin, että tekstin kääntäminen ja työkalun käyttäminen oli helppoa ja nopeaa, sekä käännöksen laatu hyvää. Konekääntimellä oli kuitenkin hankaluuksia termeissä ja hankkeen nimissä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1602 2165
+358 9 1602 2165

kirjaamo@vnk.fi

Palautteessa huomioitiin myös, että alkuperäisen suomenkielisen tekstin laatu (helppo luettavuus) vaikuttaa käännöksen laatuun, ja käännöksen vieminen Hankeikkunaan oli hieman työlästä, koska kentät oli täytettävä yksitellen.

Konekääntimen tuottamissa käännöksissä huomattiin sekä vakavia että vähäisiä virheitä. Hankevastaavat tekivät hyviä korjauksia ja löysivät n. puolet vakavista virheistä. Kääntäjien mukaan konekääntimen tuottamien käännösten laatu oli kuitenkin sellaista, että tekstit olisi voinut julkaista sellaisenaan edellyttäen, että tekstien yhteyteen on merkitty selvästi, että kyseessä on konekäännös. Teksteihin tulee jäämään virheitä ja niiden riskit (väärinymmärrys) on hyväksyttävä. Kysyttiin, voidaanko terminologiaa täydentää johonkin käännösten laadun parantamiseksi. Konekääntimiä pystyy ”kouluttamaan” syöttämällä niihin uutta, parempaa tietoa. Niihin voi myös kytkeä termikantoja.

Keskusteltiin mahdollisuudesta saada konekäännin integroitua Hankeikkunan virkahenkilön käyttöliittymään, mutta tämä vaatisi käyttöliittymämuutoksia ja olisi myös tietoturvan kannalta hankalampi ja kalliimpi ratkaisu, koska muutokset tulisivat sisäverkkoon. Lisäksi käännöksiin jäisi joka tapauksessa virheitä eikä ole tarkoitus, että kääntäjät käyvät enää konekäännettyjä tekstejä läpi. Vähiten henkilöresursseja vie, jos konekäännin on integroitu verkkosivustolle siten, että sivulla vierailija voi sen avulla itse kääntää sivun toiselle kielelle.

3 Hankeikkunan tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi (Selja Luostarinen, VNK)

Hankeikkunassa on tehty tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi, jota kokouksessa käytiin lyhyesti läpi.

Läpikäynnin yhteydessä nousi esille tarve saada vakioteksti jäsenpyyntö- ja/tai asettamispäätösasiakirjoihin, jolla informoitaisiin rekisteröityjä henkilötiedon viemisestä Hankeikkunaan. VNK:n toimesta voidaan toimittaa yhdyshenkilöille malliteksti, joka ministeriöissä voidaan lisätä asiakirjoihin.

4 Hallitusohjelmaan liittyvät asiat, jotka eivät ole hankkeita – uuden hanketyypin tarve?

Asian on oltava Hankeikkunassa, jotta se saadaan liitettyä hallitusohjelman seurantaan. Tässä on ilmennyt seuraava ongelma: kaikki hallitusohjelmaan liittyvät asiat eivät ole hankkeita. Tällaisia asioita on kuitenkin jo viety Hankeikkunaan, esim. ”Suomen ehdokkuus YK:n ihmisoikeusneuvostoon” (UM008:00/2020). Tähän asti ne on sijoitettu lähinnä ”Hanke”-tyyppiin (tyyppejä on neljä: Hanke, Säädösvalmisteluhanke, Toimielin ja Strategia).

Tiedusteltiin yhdyshenkilöryhmäläisten näkemystä asiasta ja vaihtoehtoista tilanteen ratkaisemiseksi. Vaihtoehtoja on tähän mennessä tunnistettu lähinnä kaksi: 1) luodaan Hankeikkunaan kokonaan uusi ”hanketyyppi”, jolloin näiden asioiden löytäminen muista hankkeista olisi selkeämpää, mutta tämä vaatisi sekä Hankeikkunan käyttöliittymän että VAHVAn kehittämistä, tai 2) käytettäisiin ns. ”kaatoluokkana” Hankeikkunassa jo käytössä olevaa ”Hanke”-tyyppiä, mutta eroteltaisiin nämä asiat, jotka eivät ole hankkeita, hankkeista esim. asiasanoilla. Todettiin, että Hankeikkunassa saattaa olla muitakin asioita, jotka eivät sellaisenaan uppoa nykyisiin kohdetyyppeihin. Keskustelussa nousi esille, että oma hanketyyppi näille asioille voisi olla hyvä. Toisaalta kaikki jäsenet eivät tunnistaaneet tarvetta uudelle tyypille. Pohdittiin myös, mikä nimi uudella ”hanketyypillä, joka ei ole hanke” voisi olla. Päätettiin, että VNK:n Hankeikkunasta vastaavat selvittävät vielä asiaa, vaihtoehtoja ja niiden mahdollisia vaikutuksia tarkemmin (esim. tilastoihin). Kommentteja tähän asiaan voi toimittaa puheenjohtajalle ja sihteerille myös jälkikäteen sähköpostilla ennen seuraavaa kokousta.

5 Kuulumiset ministeriöistä

LVM: Ministeriössä on käyty läpi päättäneitä säädöshankkeita. Kirjaamon pääkäyttäjän avulla on saatu listat osastoille, ja pyydetty hanketiedoista vastaavia sulkemaan ja arkistomaan asioita. Myös puuttuvat tiedot -listaukset on saatu kirjaamosta. Hankeikkuna ja sen VAHVA-integraatio ovat toimineet.

TEM: Kirjaamosta on saatu kuukausittain puuttuvien tietojen listaus, joka on viety yhteisesti sovittuun paikkaan. Osastoilta ei ole tullut palautetta. Yhdyshenkilön tuntuma on, että Hankeikkuna-asiat ovat aika hyvällä tolalla.

VNK (istuntoyksikkö): HE-luettelot on hyväksytty helmikuun alussa. Istuntoyksikkö toivoo, että esittelyviikot pidetään lainsäädäntöhankeissa ajan tasalla kevään ja syksyn osalta. Hankeikkunan HE-tietojen hauissa oli ongelmaa, mutta siihen saatiin nopea korjaus.

PLM: Hankeikkuna-asioista on muistuteltu ja osastoille on laitettu viestiä. Keväälle on tulossa asianhallinnan road show, jossa Hankeikkuna on mukana. Yksi Hankeikkunaa koskeva uutinen on julkaistu. Askel kerrallaan mennään eteenpäin. Yhteistyö VNK:n kanssa sujuu hyvin.

YM: Hiljaista on ollut käyttäjien suunnalta. VAHVAn ja Hankeikkunan uutiset ovat ehkä saattaneet sekoittaa käyttäjiä. Kirjaamosta on tullut puuttuvien tietojen listauksia, joita on laitettu eteenpäin osastoille. Kampuksen Hankeikkuna-sivuista ja toimitetuista päivityskoosteista annettiin kiitosta VNK:lle.

STM: Suurin ongelma taitaa olla, että hankkeita ei päätetä.

OM: Kirjaamo on ollut kiireinen, mutta ensimmäinen puuttuvien tietojen listaus saatiin helmikuussa. Osastoja on käyty avustamassa paikan päällä. Hankeikkunan kannalta on hyvä, että yhdyshenkilöryhmän edustajat ovat säädösvalmistelutiimistä. Ministeriössä on petrattava, että vanhat hankkeet saadaan päätettyä.

OKM: Yhdyshenkilö on saanut listat käynnissä olevista, mutta ulkoisille sivuille julkaisemattomista hankkeista ja näitä on käyty nyt läpi. Yllätyksenä tuli, että ulkoisille sivuille julkaisemattomia asioita oli paljon.

MMM: VAHVAn versionvaihto on vienyt huomion. Viestinnästä kiitokset, niin päivytysilmoituksista kuin kurkistuksista.

UM: Painopiste on VAHVAn käyttöönottovalmisteluissa. Hankeikkunan käyttö ei ole vielä kovin rutinoitunutta.

6 Ajankohtaista laadunvalvonnasta mm. julkaisemattomat hankkeet, saavutettavuus ja tietosuoja (Liisa Hyvärinen, VNK)

Hankeikkunassa on yli 300 asiaa, jotka ovat "Käynnissä"-tilassa, mutta julkaisematta. Automaattisia huomautusviestejä puuttuvasta yhteyshenkilöstä ja/tai ruotsinkielisestä otsikosta tulee vain ulkoisille sivuille julkaistuista hankkeista. Ministeriöiden "Käynnissä"-tilaiset, mutta julkaisemattomat asiat on koottu ministeriöittäin listauksiksi VAHVAn projektille 21.64. Ministeriöiden yhdyshenkilöiden olisi hyvä käydä läpi oman ministeriönsä asiat, ja huomauttaa asioiden julkaisemisesta tarvittaessa.

Itsenäisille toimielimille on tehty VAHVAn oma toimintatapaohje, joka löytyy Kampuksesta. Myös Hankeikkunan päivityksiä koskevat ilmoitukset löytyvät Hankeikkunan Kampus-sivulta ja Hankeikkunan Kurkistukset omalta sivultaan. Kevään kurkistusaiheina tulee olemaan mm. saavutettavuus ja tietosuoja.

Kyseltiin yhdyshenkilöryhmäläisiltä olisiko tarvetta järjestää heille oma Hankeikkunan perusasioita käsittelevää info-tilaisuus. Asiaa kannatettiin ja Liisa lupasi pitää tällaisen tilaisuuden ensi tilassa.

7 Hankeikkunan jatkuvan palvelun tilannekatsaus ml. kehittäminen (Pekka Kuittinen, VNK)

Palveluvastaava kävi lyhyesti läpi tulevaa pienkehittämistä sekä alkuvuodesta Hankeikkunaan tehtyjä muutoksia, mm. julkaisualustan versiopäivitys vietiin tuotantoon helmikuussa ja VAHVAn versionvaihdon johdosta myös Hankeikkuna-integraatio siirrettiin uuteen versioon.

Hankeikkunan ylläpitosopimus on kilpailutettava, joten siitä ollaan lähiaikoina käynnistämässä tarjouskilpailua. Uusi ylläpitosopimus solmitaan kesäkuusta eteenpäin.

8 Muut asiat

Hankeikkunan peruskäyttäjän ohjeeseen on maaliskuun alussa lisätty kääntäjien toiveesta "Kuvaus"-kohtaan kääntämisestä tekstiä, jossa mm. ruotsiksi käännetään vain perustietosivun oleelliset tiedot (enintään noin 1 600 merkkiä) ja englanniksi vastaavat perustiedot vain, jos hankkeella on laajaa kansainvälistä merkitystä. Ohjeessa on opastettu lyhyesti myös saamen kielen käytöstä.

On ilmennyt, että EU-säädöshankkeita, ennen kuin kansallista valmistelua on aloitettu, ja kansainvälisiä sopimuksia haluttaisiin myös viedä Hankeikkunaan. Nykyinen raja on ollut selkeä: EU-säädöshankkeita on tallennettu Hankeikkunaan vasta kansallisessa valmisteluvaiheessa eikä kansainvälisten sopimusten paikkakaan ole Hankeikkunassa (valtiosopimukset ovat Finlexissä, UM:n julkaisussa on vieraiden valtioiden kanssa tehdyt kahdenväliset ja monenväliset sopimukset, sekä UM:n verkkosivuilta löytyvät sopimukset, joissa Suomi on tallettajana). EU-säädöshankkeiden tilannetta käydään nyt tarkemmin läpi ja pohditaan yhteistä linjausta.

9 Kokouksen päättäminen

Seuraava kokous pidetään touko- tai kesäkuussa. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.35.

Jakelu Yhdyshenkilöryhmän jäsenet ja varajäsenet